

Doğu Karadeniz Projesi (DOKAP)

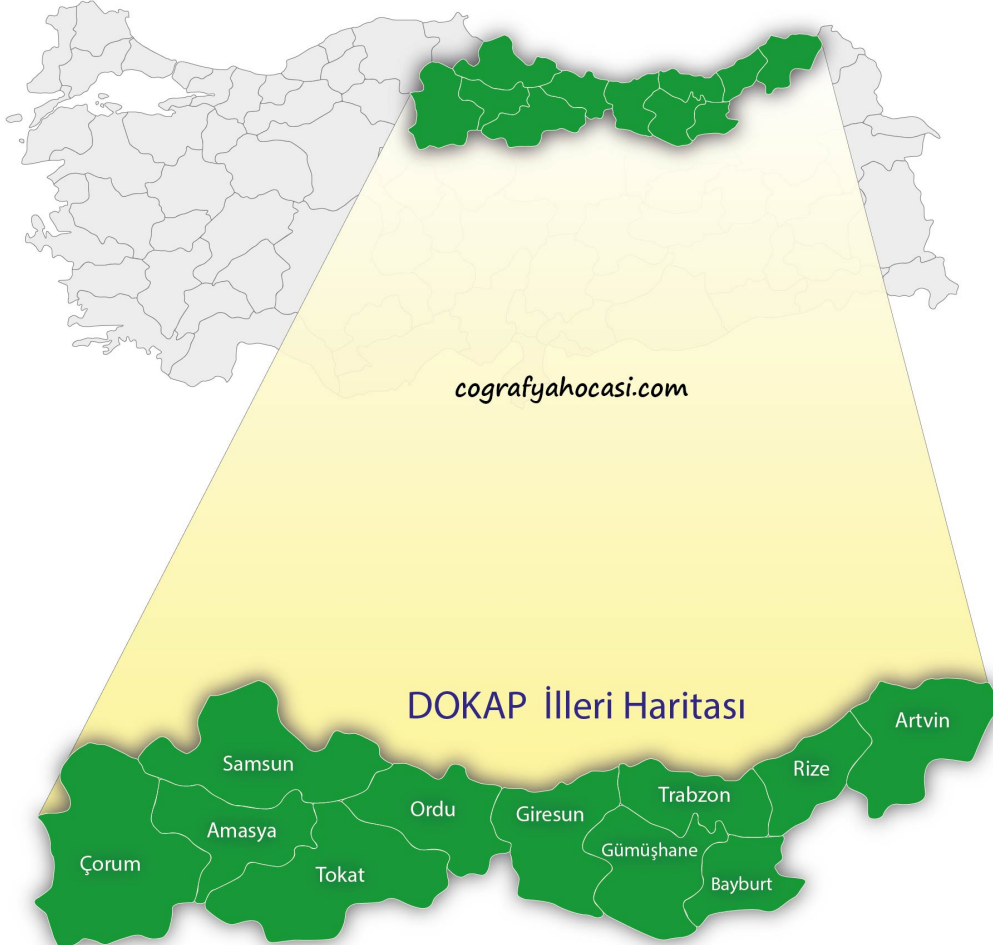
Ülkemizin [bölgesel kalkınma projeleri](#) arasında yer alan DOKAP; Amasya, Çorum, Artvin, Bayburt, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize, Samsun, Tokat ve Trabzon illerinden oluşmaktadır. Çorum ve Amasya illeri 13 Mayıs 2020 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararı'yla DOKAP'a ilave edilmiş ve il sayısı **11'e** ulaşmıştır. Bu illerin de eklenmesiyle Doğu Karadeniz Projesi, [Yeşilirmak Havzası Gelişim Projesi'nin \(YHGP\)](#) bütün illerini de içine almış ve daha da genişlemiştir.

Doğu Karadeniz Projesi'nin Amaçları

- Bölgenin sosyokültürel gelişimini sağlamak
- Ekonomik yapıyı güçlendirmek
- Ulaşım ve iletişim hizmetlerini güçlendirmek
- Kıyı kesimde ürün çeşitliliğini artırmak
- Başta yaylacılık olmak üzere turizm faaliyetlerini geliştirmek
- Doğal kaynakların daha verimli kullanımını sağlamak

DOKAP Bölgesi 76.871 km² ile Türkiye yüzölçümünün yüzde 9,8'ini oluşturmaktadır. DOKAP Bölgesi illerinden yüzölçümü en büyük il 12.820 km² ile Çorum, en küçük il ise 3.739 km² ile Bayburt ilidir. Aşağıda DOKAP haritası gösterilmiştir.

Doğu Karadeniz Projesi (DOKAP)

DOKAP bölgesi, iklimsel özellik bakımından iki alt bölgeye ayrılmaktadır. Kıyı kesimlerde Karadeniz iklimi, iç kesimlerde ise karasal iklim özellikleri ön plana çıkmaktadır. Doğu Karadeniz bölgesinde dağların kıyıya paralel uzanan yapısı, denizin ıslanlaştırıcı etkisinin iç bölgelere ulaşmasını engellemektedir. Bu nedenle iç bölgelerde karasal iklim özellikleri ön plana çıkmaktadır. Karadeniz ikliminin en belirgin özelliği kışların ılık, yazların ise serin olmasıdır. Karadeniz ikliminin bir diğer özelliği ise her mevsim yağışın gerçekleşmesidir. Ancak Karadeniz iklimi de bölge içerisinde farklılık göstermektedir. Orta Karadeniz'in kıyı kesimlerinde en fazla yağış alan mevsim kış, en az yağış alan mevsim yaz iken, Doğu Karadeniz'de en fazla yağış alan mevsim sonbahar, en az yağış alan mevsim ise ilkbahardır. Dağların güney yamacında kalan ve deniz etkisinin ulaşmadığı iç kesimlerde ise kışlar soğuk ve karlı, yazlar sıcak ve kurak olarak geçmektedir. Bölge içerisinde yaşanan bu tür iklim değişiklikleri bitki örtüsü ve tarım ürünlerinde çeşitliliğe neden olmuştur.

DOKAP Bölgesi oldukça zengin su kaynaklarına sahiptir. Özellikle Doğu Karadeniz Bölgesinde irili ufaklı yüzlerce akarsu yatağı yer almaktadır. Bununla birlikte yıl içinde aldığı yoğun yağış miktarı, bölge genelinde taşkın riskini artıran en önemli faktör olarak karşımıza çıkmaktadır.

DOKAP Bölgesinin ova varlığı Orta Karadeniz Bölgesinde yer alan Amasya, Çorum, Samsun ve Tokat illerinde ön plana çıkmaktadır. Yeşilirmak ve Kızılıрмаğın biriktirdiği alüvyonlarla oluşan Çarşamba ve Bafra Ovaları önemli delta ovalarıdır. Tokat ilinde bulunan Niksar, Artova, Kazova ve Erbaa Ovaları farklı yükseltilerde bulunması nedeniyle önemli tarım havzaları olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca Amasya ilinde Yeşilirmak havzası üzerinde bulunan Taşova ve Suluova sahip oldukları mikro klima iklim özellikleri ile bölgenin önemli tarım alanları olarak değerlendirilmektedir. Çorum ilinin kent merkezinin kurulduğu Çorum Ovası ve diğer ilçelerinin yerleşim yerlerine ev sahipliği yapan diğer ovalar, yükselti bakımından üst kotlarda yer almaktadır.

DOKAP bölgesi, balıkçılık faaliyetleri açısından hem denizde hem de kara içi sularda önemli bir potansiyele sahiptir. Bölgedeki yer şekilleri, sanayi ve tarım faaliyetlerini sınırladığından yöre halkı için balıkçılık önemli bir ekonomik faaliyettir. Deniz ürünleri avcılığı ile yapılan üretimde ilk sırayı %40,7'lik oran ile DOKAP bölgesi almıştır.

Bölgenin kalkınmasında lokomotif görevi üstlenecek olan nüfusun mekânsal dağılımı incelendiğinde; kıyı kesiminde birkaç yerleşim yerinde kümelenmekten ziyade, kıyı boyunca pek çok küçük kentsel yerleşim alanına dağıldığı görülmektedir. İç kesimlerde yer alan şehirlerde yerleşim yoğunluğu kent merkezlerinde yer almaktadır.

Bölgenin en önemli zenginliklerinden birisi orman varlığıdır. DOKAP Bölgesinde bulunan toplam ormanlık alan 3.024.167 (ha) olup, Türkiye'de bulunan toplam orman alanının yüzde 13,3'ünü oluşturmaktadır. En fazla ormanlık alan 478.379 (ha) ile Tokat ilinde, en az ormanlık alan ise 29.793 (ha) ile Bayburt ilinde bulunmaktadır.

DOKAP Bölgesi tek bir bölge gibi algılanmakta ise de bölge genel itibarıyla heterojen bir yapıya sahiptir. Bölge ekonomik ve sosyal özellikleri göz önünde bulundurulduğunda üç alt bölgeye ayrılmaktadır. Birinci alt bölge kıyı şeridi, ikinci alt bölge dağların güney yamacında üst kotlarda yer alan iç bölgeler, üçüncü alt bölge ise Orta Karadeniz Bölgesinde yer alan ve önemli tarım havzası niteliğinde olan ovalık bölgelerdir. Agro-ekolojik koşullar itibarıyla bölge sınıflandırıldığında da üç adet alt bölge karşımıza çıkmaktadır. Birinci bölge Amasya, Çorum, Samsun ve Tokat illeri, ikinci alt bölge deniz ile dağlar arasında kalan koridor ve üçüncü alt bölge

dağların güneyinde kalan yükseltili kuşaktır. DOKAP Bölgesi daha detaylı olarak incelendiğinde her alt bölgenin de kendi içerisinde de sınıflandırılabilmesi mümkündür. Alt bölgelerin coğrafi şartları ve iklimsel koşulları tarımsal üretim çeşitliliği, ekonomik ve sosyal yapıda kendini göstermektedir. Türkiye genelinde Büyükşehir statüsüne sahip olan 30 ilden 3 tanesi DOKAP Bölgesinde yer almaktadır. Bu iller; Ordu, Samsun ve Trabzon'dur. Bölgenin en kalabalık nüfusa sahip ili 1.348.542 kişi ile Samsun, en az nüfusu olan ili ise 84.843 kişi sayısı ile Bayburt'tur. 2019 yılı TÜİK verilerine göre DOKAP Bölgesinin toplam nüfusu 5.604.976 kişi olup Türkiye geneli içerisindeki payı yüzde 6,7'dir.

DOKAP Eylem Planı

DOKAP Eylem Planı'nda bölgenin ticaret ve turizm merkezi haline getirilmesi vizyonu benimsenmiş olup, bu çerçevede bölgenin kalkınması için;

- Yeşil Yol kapsamında yol iyileştirme ve yol yapım çalışmaları,
 - Turizm merkezlerinin imar planlamalarının yapılması,
 - Biyokaçakçılıkla etkin mücadele,
 - Bölgede tarımsal kirliliğin izlenmesi ve azaltılması,
 - Sertifikalı tohum ve fidan üretimlerinin desteklenmesi,
 - Çay ve fındığın ürün kalitesinin artırılması,
 - Arıcılığın desteklenmesi,
 - Tıbbi aromatik bitkilerin envanterlerinin çıkarılması,
 - Bölge ihracatının artırılması için özel nitelikli programların uygulanması,
 - Yatırım Adası Projesinin geliştirilmesi,
 - Bölge tersanelerinin desteklenmesi,
 - Bölgede bulunan limanların etkin kullanım stratejilerinin geliştirilmesi,
 - İnsan ve yük taşımacılığı için modern teleferik sistemlerinin kurulması,
 - Sulama altyapısının geliştirilmesi,
 - Kırsal altyapı sorunlarının giderilmesi,
 - Enerji üretim altyapısının iyileştirilmesi,
 - Bölgede yenilenebilir enerji çalışmalarının desteklenmesi,
 - Entegre katı atık yönetimi projelerinin tamamlanması,
 - Okulların altyapı eksikliklerinin giderilmesi,
 - Yurt sayısı ve kapasitelerinin artırılması,
 - Bölgede koruyucu ve önleyici sağlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması,
 - Bölgenin sağlık turizmi alanında önemli bir merkez haline getirilmesi,
 - Sosyal içerme projelerinin uygulanması,
 - Bölgenin kültür varlıkları envanterlerinin çıkarılması,
- gibi birçok alanda önemli tedbirler tasarlanmıştır.

kaynak: dokap.gov.tr

cografyahocasi.com